

Rajat ylittävä resepti - vaatimusmäärittely

Käyttötapaukset - Apteekkijärjestelmä

Versio 3.3

1.9.2026

Kela

Kela/THL

1.9.2026

3.3

Muutoshistoria

Versio	Muutos	Tekijä	PVM
3.3	Otettu pohjaksi Reseptikeskuksen Lääkityslista-käyttötapaukset v 5.3.0. Poistettu käyttötapaukset, jotka eivät koske Rajat ylittävä reseptiä. Täydennetty johdantoa, lisätty kappale 1.4. Siirretty aiemmin käyttötapauskohtaisesti kuvattut lisätiedot L2 ja L3 Johdanto-lukuun. Siirretty Rajat ylittävää reseptiä koskevissa käyttötapauksissa kuvaus vaihtoehtoisesta tapahtumankulusta onnistuneen käyttötapauksen tapahtumankuluksi. Samalla vaiheiden, käsittelysääntöjen ja virheiden numerointi myös muutettu. Poistettu aiemman dokumenttiversiön käyttötapauksen 3.7 Tee lääketoimitus (tässä versiossa käyttötapaus luvussa 3) mukaiset käsittelysääntöt KS12, KS13 ja KS14. Korvattu resepti-sana lääkemääräyksellä (pl. termi Rajat ylittävä resepti). Poistettu käsittelysäännöistä maininnat Rajat ylittävään reseptiin liittyvistä poikkeus- ja virhetilanteista, koodisto on kuvattu kertaalleen kappaleessa 1.2.4. Poistettu käsittelysääntöjen viittaukset vaatimukseen luvussa 2.7. Poistettu lisätiedot LT2 ja LT4, joiden sisältö löytyy vaatimuksista.	Kela	1.9.2026

Aikaisempien vaatimusdokumenttien versiot löytyvät [Rajat ylittävä resepti - Kanta.fi](#).

Sisällys

Muutoshistoria	1
1 Johdanto.....	3
2 Hae toimitettava lääkemääräys ja siihen liittyvät toimitustiedot	6
3 Tee lääketoimitus	9
4 Mitätöi lääketoimitus	12
5 Allekirjoita ja lähetä	15
6 Alikäyttötapaus – Hae tietoja Kansalliselta yhteyspisteeltä (NCPeH).....	17

1 Johdanto

Tässä dokumentissa kuvataan toisessa EU- tai ETA-maassa laaditun sähköisen lääkemääräyksen (Rajat ylittävä resepti, RYR) käsittelyyn liittyvien toiminnallisuuksien käyttötapaukset apteekkijärjestelmille. Kukin käyttötapaus kuvaa, mitä käyttäjä ja apteekkijärjestelmä tekevät, jotta käyttäjä saa suoritettua jonkin itsenäisen lyhyen ja kerralla suoritettavan toimenpiteen ja joka tukee hänen toimintaansa potilaan lääkitystietojen käsittelyssä. Kuvaukset eivät määrittele tarkkoja toiminnallisia ja teknisiä yksityiskohtia vaan toiminnallisen tavoitteen, joka tulee saavuttaa. Käyttötapauksen kuvaaman toiminnallisuuden voi toteuttaa apteekkijärjestelmiin monin eri tavoin.

Tämä dokumentti täydentää Resepti-palvelun vaatimusmäärittelyä siltä osin kuin ne koskevat Rajat ylittävää reseptiä. Dokumentti on rakennettu Resepti-palvelun käyttötapauskuvauksen versio 5.3.0 pohjalle, ja esimerkiksi viittaukset käyttötapauksen numeroihin perustuvat tähän dokumenttiversioon. Dokumentista on tyhjennetty ne käyttötapaukset, jotka eivät koske Rajat ylittävää reseptiä. Rajat ylittävällä reseptillä on yksi oma alikäyttötapaus tietojen hakuun Kansalliselta yhteyspisteeltä (luku 6, aiemmin luku 3.24). Uusia käyttötapauksia ei ole luotu.

Rajat ylittävään reseptiin liittyvä toiminnallisuus on kuvattu Kanta-lääkityslistan toimintamallissa, luku 4.5 Ulkomailla laaditun lääkemääräyksen toimittaminen suomalaisesta apteekista.

Apteekkijärjestelmän ulkomaisesta reseptitietovarannosta hakemat tietosisällöt ovat osa eurooppalaista MyHealth@EU-dokumentaatiota.

Eurooppalaiset MyHealth@EU-määrittelyt on kuvattu dokumenteissa:

- [ePrescription Use Cases - My Health @ EU - eHealth Digital Service Infrastructure \(eHDSI\) - EC Extranet Wiki](#)
- [HL7 CDA IG Releases - My Health @ EU - eHealth Digital Service Infrastructure \(eHDSI\) - EC Extranet Wiki](#)

Rajat ylittävään reseptiin liittyvät tekniset kuvaukset Kanta.fi-sivustolla:

Kela/THL

1.9.2026

3.3

- Tekninen dokumentaatio: Rajat ylittävän reseptin Medical Records -sanomat ja scheemat ([Rajat ylittävän reseptin poikkeavuudet - Kanta.fi](#))
- Liite: Rajat ylittävän reseptin poikkeavuudet kansallisista sähköisen reseptin CDA R2 – määrittelyistä ([Rajat ylittävän reseptin MR-määrittelyt - Kanta.fi](#))

1.1 Käyttötapausten sisältö

Kuten Resepti-palvelussa.

1.2 Roolit ja käyttäjähallinta

Kuten Resepti-palvelussa.

1.2.1 Käyttäjäroolit

Kuten Resepti-palvelussa.

1.2.2 Järjestelmäroolit

Kuten Resepti-palvelussa, lisäksi

Kansallinen yhteyspiste (National Contact Point for eHealth, NCPeH): Kelan hallinnoima kansallinen yhteyspiste, jonka kautta apteekkijärjestelmä on yhteydessä asiakkaan lähtömaahan. Se toimii molempisuuntaisena rajapintana kansallisen ja eurooppalaisen IT-infrastruktuurin tarjoamien toimintojen välillä. Myös mahdolliset ongelmatilanteiden selvitykset tapahtuvat Kansallisen yhteyspisteen palvelurakenteen kautta.

1.2.3 Käyttäjähallinta

Kuten Resepti-palvelussa.

1.2.4 Muut sidosryhmätoimijat

Kuten Resepti-palvelussa, lisäksi tarkennuksena:

Koodistopalvelu: Erityisesti Rajat ylittävää reseptiä koskevat koodistot ovat:

- Rajat ylittävä resepti - Maakohtaiset hakuparametrit

- KanTa-palvelut - Prosessivirheet ja huomautukset (Rajat ylittävä resepti/CEF-lisäyksen)

1.3 Keskeiset käsitteet ja kansalliset ohjeistukset

Kuten Resepti-palvelussa.

1.4 Eroavuudet Resepti-palvelun käyttötapauksiin nähden

Seuraavat Resepti-palvelun käyttötapaukset pätevät Rajat ylittävän reseptissä sellaisenaan:

- 2 Muuta käyttäjän oikeuksia
- 3 Tunnista käyttäjä ja tarkista valtuutus
- 22 Kirjaudu ulos

Seuraavat Resepti-palvelun käyttötapaukset pätevät Rajat ylittävän reseptissä sillä erotuksella, että käsitellään Kansallisen yhteyspisteen kautta haettuja tietoja, ei Reseptikeskuksesta:

- 23 Alikäyttötapaus - Kirjaa käyttöloki
- 24 Alikäyttötapaus - Poista Reseptikeskuksesta haetut tiedot apteekkijärjestelmästä

Seuraavat Resepti-palvelun käyttötapaukset ovat pohjana Rajat ylittävän reseptin vastaaville kuvauksille:

- 8 Hae toimitettava lääkemääräys ja siihen liittyvät toimitustiedot (luku 2)
- 9 Tee lääkehoito (luku 3)
- 11 Mitätoimitus lääkehoito (luku 4)
- 18 Allekirjoita ja lähetä (luku 5)

2 Hae toimitettava lääkemääräys ja siihen liittyvät toimitustiedot

2.1 Yleiskuvaus

Tässä käyttötapauksessa kuvataan tapahtumakulku, jossa asiakas haluaa ostaa lääkettä toisessa Euroopan maassa kirjoitetulla sähköisellä lääkemääräyksellä. Tällöin lääkemääräystietoja ei haeta Reseptikeskuksesta, vaan Kansallisen yhteyspisteen kautta toisesta maasta.

Kuvaus vastaa Resepti-palvelun käyttötapauksista 8 Hae toimitettava lääkemääräys ja siihen liittyvät toimitustiedot.

2.2 Käyttäjärooli

Käyttäjä: Proviisori tai farmaseutti tai farmasian opiskelija tai apteekkijärjestelmätoimittajan palveluksessa toimiva tekninen henkilö.

Apteekkijärjestelmä

Kansallinen yhteyspiste (NCPeH)

2.3 Esiehdot

Käyttäjä on suorittanut onnistuneesti Resepti-palvelun käyttötapauksen 3 Tunnista käyttäjä ja tarkista valtuutus.

Käyttäjän käyttäjätunnuksella tulee olla Resepti-palvelun käyttötapauksessa 2 Muuta käyttäjän oikeuksia kuvatut proviisorin tai farmaseutin tai farmasian opiskelijan käyttöoikeudet.

2.4 Lopputulos

Apteekkijärjestelmällä ja käyttäjällä on tarpeelliset tiedot lääkemääräyksistä, jotka lääkkeen ostaja haluaa toimitettavaksi kyseisellä kerralla.

2.5 Onnistunut käyttötapaus

- 1) Käyttäjä kysyy asiakkaalta ulkomaisen lääkemääräyksen lähtömaata (maa, jossa lääkemääräys on kirjoitettu) ja pyytää lähtömaan mukaisia yksilöintitietoja asiakkaan tunnistamiseksi ja lääkemääräysten yksilöintitietojen hakemiseksi. (K1)
- 2) Apteekkijärjestelmä näyttää ikkunan, jossa ammattihenkilöä pyydetään varmistamaan, että potilasta on informoitu tietojen käsittelystä. (K2)
- 3) Käyttäjä syöttää apteekkijärjestelmään lähtömaan ja lähtömaan mukaiset yksilöintitiedot. (K3)

Apteekkijärjestelmä kutsuu Rajat ylittävän reseptin alikäyttötapausta Hae tietoja kansalliselta yhteyspisteeltä (NCPeH).

- 4) Apteekkijärjestelmä palauttaa käyttäjälle listan asiakkaan saatavilla olevista lääkemääräyksistä. (LT1).
 - Jos yhteys Kansalliseen yhteyspisteeseen tai kansainväliseen infrastruktuuriin epäonnistuu, apteekkijärjestelmä ilmoittaa virheestä. (K4, V1)
 - Jos asiakkaan tunnistetiedot olivat virheelliset, asiakkaan tiedoilla ei löytynyt lääkemääräyksiä tai asiakas on kieltänyt lääkemääräyksiensä näyttämisen, apteekkijärjestelmä ilmoittaa virheestä. (V1)
- 5) Tapahtumakulku jatkuu Rajat ylittävän reseptin käyttötapauksessa Tee lääketoimitus.

2.6 Poikkeus- ja virhetilanteet

V1: Vaihe 4) Jos yhteys Kansalliseen yhteyspisteeseen tai kansainväliseen infrastruktuuriin epäonnistuu tai haku tai operaatio näiden kautta epäonnistuu, käyttäjä saa virheilmoituksen. Käyttäjä voi yrittää tiedonhakua uudelleen.

2.7 Käsittelysäännöt

K1: Henkilö on tunnistettava viranomaisen myöntämästä kuvallisesta henkilöllisyystodistuksesta toimitettaessa Rajat ylittävää reseptiä.

K2: Ikkuna tulee avautua käyttäjälle, ennen kuin käyttäjä pääsee syöttämään ulkomaisen potilaan henkilötietoja.

K3: Rajat ylittävään reseptiin liittyvillä mailla on erilaisia tapoja tunnistaa ja yksilöidä maan kansalaiset. Joidenkin maiden kohdalla yksilöintitiedoksi riittää yksi yksilöintitunnus, toisten maiden kohdalla vaaditaan useita yksilöintitietoja ja joskus lääkemääräyksen OID. Apteekkijärjestelmän tulee pyytää käyttäjältä eri tiedot riippuen siitä, mistä maasta lääkemääräystiedot haetaan.

Apteekkijärjestelmä saa tiedot maiden yksilöintivaatimuksista Koodistopalvelun koodistosta Rajat ylittävä resepti - Maakohtaiset hakuparametrit. Koodistosta ilmenevät maat ja niiden vaatimat yksilöintitiedot sekä tietojen tietokenttiä koskevat säännöt.

K4: Rajat ylittävän reseptin reseptilistauksen haun epäonnistuminen palauttaa virheilmoituksen.

2.8 Tietosisältö

Ks. luku 1.2.4.

2.9 Lisätiedot

LT1: Kysely asiakkaan yksilöintitiedoilla Kansallisen yhteyspisteen kautta kansainvälisestä infrastruktuurista palauttaa aina kaikki lääkemääräykset, jotka ovat kyselyhetkellä saatavilla lähtömaassa. Kansallinen yhteyspiste palauttaa listauksen, jossa on kustakin lääkemääräyksestä XML- ja PDF-versio. Versioilla on eri yksilöintitunnukset. Normaalisti käytetään XML-versiota ja toimitus tehdään sen pohjalta. Apteekkijärjestelmässä tulee olla toiminnallisuus myös PDF-version näyttämiseen.

Rajat ylittävän reseptin metatiedot ovat suppeat. Listausvaiheessa lääkemääräyksistä tiedetään vain lääkemääräyksen laatija, laatimisaika, kuvaus (esim. lääkkeen nimi, valmisteen nimi, ATC-koodi, onko toimitettavissa ulkomailla jne.) ja asiakirjan tyyppi

(XML/PDF). Lajittelua suositellaan ensisijaisesti kuvaus-kentän ATC-koodin pohjalta, mutta apteekkijärjestelmä voi tarjota muitakin lajittelutoiminnallisuuksia.

3 Tee lääketoimitus

3.1 Yleiskuvaus

Tässä käyttötapauksessa kuvataan tilanne, jossa käyttäjä toimittaa asiakkaalle lääkkeen toisen maan lääkemääräyksen mukaisesti ja täyttää lääkemääräyksen toimittamiseen tarvittavat tiedot.

Kuvaus vastaa Resepti-palvelun käyttötapausta 9 Tee lääketoimitus.

3.2 Käyttäjärooli

Käyttäjä: Proviisori tai farmaseutti tai farmasian opiskelija

Apteekkijärjestelmä

Kansallinen yhteyspiste (NCPeH)

3.3 Esiehdot

Käyttäjä on suorittanut onnistuneesti Resepti-palvelun käyttötapauksen 3 Tunnista käyttäjä ja tarkista valtuutus.

Käyttäjän käyttäjätunnuksella tulee olla käyttötapauksessa Resepti-palvelun 2 Muuta käyttäjän oikeuksia kuvatut proviisorin tai farmaseutin tai farmasian opiskelijan käyttöoikeudet.

Käyttäjä on suorittanut onnistuneesti Rajat ylittävän reseptin käyttötapauksen Hae toimitettava lääkemääräys ja siihen liittyvät toimitustiedot.

3.4 Lopputulos

Lääketoimitus on tehty Kansallisen yhteyspisteen kautta ulkomaiseen reseptikeskukseen tai sitä vastaavaan palveluun.

3.5 Onnistunut käyttötapaus

- 1) Käyttäjä valitsee listauksesta toimitettavan lääkemääräyksen, jonka tiedot näytetään käyttäjälle. Halutessaan hän voi tarkastella lääkemääräyksen tietoja myös PDF-tiedostona.
- 2) Apteekkijärjestelmä hakee ja näyttää käyttäjälle ensisijaisesti lääkemääräyksessä mainitun ATC-koodin mukaisen listan vastaavista valmisteista, joka muodostetaan suomalaisen Lääketietokannan tietojen pohjalta. Apteekkijärjestelmä näyttää alkuperäisen lääkemääräyksen lisäksi vastaavista valmisteista seuraavat tiedot:
 - vaikuttava aine
 - vahvuus
 - lääkeumuoto
 - pakkauskoko
 - lääkemääräyksen toimitettavissa oleva kokonaismäärä
 - kauppanimi, jos lääkemääräys on laadittu kauppanimellä
- 3) Käyttäjä valitsee listalta määrätyn lääkevalmisteen tai hän valitsee toisen valmisteen yhteisymmärryksessä asiakkaan kanssa. (KS1, LT1)
 - Mikäli lääkevaihto on lääkemääräyksellä sallittu, apteekkijärjestelmä näyttää valitun lääkevalmisteen perusteella suomalaisen vaihtokelpoisten valmisteiden listan. (KS2)
 - Mikäli lääkevaihto on lääkemääräyksellä kielletty, toimitetaan lääkevalmiste, joka valitaan kauppanimen perusteella eikä listaa vaihtokelpoisista valmisteista sovelleta. Käyttäjän tulee huomioida, että kauppanimissä voi esiintyä kansallista vaihtelua (esim. Paramax RAPID vs. Paramax RAP tai Panodil vs. Panadol).
 - Asiakas voi kuitenkin päättää, ettei geneeristä substituuutiota tehdä.
- 4) Apteekkijärjestelmä näyttää käyttäjälle lääkemääräyksen tietojen perusteella esitetyt lomakkeen, jonka tiedot käyttäjä tarkistaa ja täyttää Rajat ylittävän reseptin toimituksen mukaisiksi. (KS3)
 - Käyttäjä kirjaa järjestelmään tarralle tulostettavat toimitustiedot.
 - Käyttäjä tulostaa asiakkaalle tarvittaessa alkuperäisen lääkemääräyksen PDF-tiedoston, johon lääkäri on merkinnyt annostusohjeen. Lääkevalmisteen käyttö käydään läpi yhteisymmärryksessä asiakkaan kanssa.

- 5) Apteekkijärjestelmä tallentaa lääketoinituksen lähetettäväksi Kansallisen yhteyspistein kautta kansainväliseen infrastruktuuriin. Jos käyttäjällä on rajatut oikeudet, lääketoinitus tallennetaan suoraan häntä valvovan käyttäjän edelleen lähetettäväksi.
- 6) Käyttäjä allekirjoittaa valmiit lääketoinitukset ja pyytää apteekkijärjestelmää lähettämään ne Kansalliselle yhteyspisteelle käyttötapaauksen Allekirjoita ja lähetä mukaisesti. (V1)
- 7) Apteekkijärjestelmä tulostaa lääkemääräyksen toimitustiedot tarralle, joka liimataan lääkepakkaukseen. (KS4, V2)
- 8) Apteekkijärjestelmä tekee lokimerkinnän käyttölokiin lääketoinituksen tallennuksesta Resepti-palvelun 23 Alikäyttötapaauk – Kirjaa käyttöloki mukaisesti. (V3)

3.6 Poikkeus- ja virhetilanteet

V1: Vaihe 6) Jos yhteys Kansalliseen yhteyspisteeseen tai kansainväliseen infrastruktuuriin epäonnistuu, tai operaatio näiden kautta epäonnistuu, käyttäjä saa virheilmoituksen. Käyttäjä voi yrittää lääketoinituksen lähettämistä uudelleen.

V2: Vaihe 7) Yhteydessä tulostimeen tai tulostimessa itsessään on ongelma. Kun ongelma on korjattu, tulostus jatkuu tai se voidaan suorittaa uudelleen.

V3: Vaihe 8) Kyseisen lääketoinituksen käyttölokikirjaus epäonnistuu, epäonnistuminen sekä sen syy merkitään tapahtumalokiin ja lähetetään huomautus käyttäjälle.

3.7 Käsittelysäännöt

KS1: Vaihe 3) Euroopan maissa saatetaan samasta yhdistelmävalmisteesta käyttää eri ATC-koodia, jolloin käyttäjän on voitava valita myös valmiste, jolla on toinen ATC-koodi.

KS2: Vaihe 3) Kuten Suomessa muutenkin, Rajat ylittävän reseptin lääkevalmisteen geneerinen substituuio on mahdollinen. Lääkevalmistetta toimittaessaan suomalainen apteekki käyttää Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimean laatimaa luetteloa keskenään vaihtokelpoisista lääkevalmisteista. Käytännössä käyttäjä valitsee Lääketietokannasta suomalaisen lääkkeen ulkomailla määrätyn lääkkeen tietojen pohjalta. Tarvittaessa toimitetaan määrätyn valmisteen tilalla vastaava vaihtokelpoinen lääkevalmiste.

KS3: Vaihe 4) Rajat ylittävän reseptin tietosisällöt ks. Rajat ylittävän reseptin Medical Records -sanomat ja scheemat. Rajat ylittävän reseptin aiemmat toimitustiedot eivät ole saatavissa.

KS4: Vaihe 7) Rajat ylittävän reseptin toimituksen tietosisällöt ks. Rajat ylittävän reseptin Medical Records -sanomat ja scheemat. Lääkemääräyksen toimitustiedot poikkeavat totutusta ja lääkemääräyksellä oleva lääkemäärä saattaa vähentyä eri tavalla kuin suomalaisessa lääkemääräyksessä. Joissain maissa ei esim. tueta lainkaan lääkemääräyksen osatoimituksia eli lääkemääräyksellä voi toimittaa lääkevalmistetta vain yhden ainoan kerran.

3.8 Tietosisältö

Lääkkeen toimituksen tietosisältö on kuvattu [Termeta-asiakirjassa](#) Lääkkeen toimitus. Rajat ylittävän reseptin teknisissä kuvauksissa kuvataan poikkeavuudet kansalliseen tietosisältöön.

3.9 Lisätiedot

Ks. LT1 luvussa 2.9.

4 Mitätöi lääketoimitus

4.1 Yleiskuvaus

Tässä käyttötapauksessa kuvataan toiminnallisuus, jossa lääkettä on toimitettu toisessa Euroopan maassa kirjoitetun Rajat ylittävän reseptin perusteella ja lääketoimituksen mitätöinti lähetetään kansallisen yhteyspisteen kautta ulkomaiseen reseptikeskukseen tai sitä vastaavaan palveluun.

Kuvaus vastaa Resepti-palvelun käyttötapausta 11 Mitätöi lääketoimitus.

4.2 Käyttäjärooli

Käyttäjä: Proviisori tai farmaseutti tai farmasian opiskelija

Apteekkijärjestelmä

Kansallinen yhteyspiste (NCPeH)

4.3 Esiehdot

Käyttäjä on suorittanut onnistuneesti käyttötapauksen Resepti-palvelun 3 Tunnista käyttäjä ja tarkista valtuutus.

Käyttäjän käyttäjätunnuksella tulee olla käyttötapauksessa Resepti-palvelun 2 Muuta käyttäjän oikeuksia kuvatut proviisorin tai farmaseutin tai farmasian opiskelijan käyttöoikeudet.

Rajat ylittävän reseptin mukaan tehty lääketoimitus on lähetetty onnistuneesti kansalliselle yhteyspisteelle Rajat ylittävän reseptin käyttötapauksen Allekirjoita ja lähetä mukaisesti.

4.4 Lopputulos

Kansallisen yhteyspisteen kautta lähetetty Rajat ylittävän reseptin mukaan tehty lääketoimitus on mitätöity.

4.5 Onnistunut käyttötapaus

- 1) Käyttäjä valitsee mitätöitävän, kyseisessä apteekissa Rajat ylittävän reseptin mukaan tehdyn lääketoimituksen apteekkijärjestelmään tallennettujen lääketoimitusta koskevien tietojen avulla.
- 2) Apteekkijärjestelmä varmistaa, että lääketoimituksen mitätöinti on mahdollista maassa, jonka lääkemääräyksen mukaan mitätöitävä lääketoimitus on tehty.

Apteekkijärjestelmät saavat tiedon siitä, onko kyseisen maan lääkemääräyksen toimituksen mitätöinti mahdollista, koodistopalvelun koodistosta Rajat ylittävä resepti - Maakohtaiset hakuparametrit. (V1)

- 3) Apteekkijärjestelmä varmistaa, että kansalliselta yhteyspisteeltä on saatu tieto, että se lääketoimitus, johon mitätöinti kohdistuu, on lähetetty onnistuneesti ja lääketoimituksen lähettämisestä ei ole kulunut enempää kuin 24 tuntia. (V2)
- 4) Apteekkijärjestelmä muodostaa lääketoimituksen mitätöinnin lähetettäväksi kansallisen yhteyspisteen kautta kansainväliseen infrastruktuuriin ja tarkistaa lääketoimituk-

sen mitätöinnin pakolliset tiedot ja muodollisen oikeellisuuden. Jos käyttäjällä on rajatut oikeudet, lääketoimituksen mitätöinti tallennetaan suoraan häntä valvovan käyttäjän edelleen lähetettäväksi.

- 5) Käyttäjä allekirjoittaa lääketoimituksen mitätöinnin ja pyytää apteekkijärjestelmää lähettämään sen kansalliselle yhteyspisteelle.
- 6) Apteekkijärjestelmä lähettää allekirjoitetun mitätöidyn lääketoimituksen ja vastaanottaa kansalliselta yhteyspisteeltä tiedon lääketoimituksen mitätöinnin onnistumisesta tai epäonnistumisesta. (V3)
- 7) Apteekkijärjestelmä tekee lokimerkinnän käyttölokiin lääketoimituksen mitätöinnistä, Resepti-palvelun 23 Alikäyttötapaus – Kirjaa käyttöloki. (V4)

4.6 Poikkeus- ja virhetilanteet

V1: Vaihe 2) Kansalliselle yhteyspisteelle Rajat ylittävän reseptin mukaan tehdyn lääketoimituksen mitätöinti ei ole mahdollista siinä maassa, jonka lääkemääräyksen toimitusta ollaan mitätöimässä. Apteekkijärjestelmä ilmoittaa käyttäjälle, että toimitusta ei voi mitätöidä ja syyn siihen, käyttäjä keskeyttää käyttötapauksen.

V2: Vaihe 3) Apteekkijärjestelmä ei ole saanut kansalliselta yhteyspisteeltä vastausta, että mitätöinnin kohteena oleva lääketoimitus on lähetetty onnistuneesti. Apteekkijärjestelmä ilmoittaa käyttäjälle, että toimitusta ei voi mitätöidä ja syyn siihen, käyttäjä keskeyttää käyttötapauksen.

V3: Vaihe 6) Jos yhteys kansalliseen yhteyspisteeseen tai operaatio kansainväliseen infrastruktuuriin epäonnistuu, palautuu virheilmoituksia, jotka näytetään käyttäjälle.

V4: Vaihe 7) Kyseisen lääketoimituksen mitätöinnin käyttölokikirjaus epäonnistuu, epäonnistuminen sekä sen syy merkitään tapahtumalokiin ja lähetetään huomautus käyttäjälle.

4.7 Tietosisältö

Lääkkeen toimituksen tietosisältö on kuvattu [Termeta-asiakirjassa](#) Lääkkeen toimitus.Rajat ylittävän reseptin teknisissä kuvauksissa kuvataan poikkeavuudet kansalliseen tietosisältöön.

4.8 Lisätiedot

Rajat ylittävän reseptin mukaan tehtyä lääketoimitusta ei saa mitätöidä, jos lääke on jo luovutettu asiakkaalle tai asiakas ei ole paikalla apteekissa.

5 Allekirjoita ja lähetä

5.1 Yleiskuvaus

Tässä käyttötapauksessa kuvataan toiminnallisuus, jossa lääkettä toimitetaan toisessa Euroopan maassa kirjoitetun lääkemääräyksen (Rajat ylittävän resepti) perusteella ja allekirjoitettu lääketoimitus lähetetään Kansallisen yhteyspisteen kautta ulkomaiseen reseptikeskukseen tai sitä vastaavaan palveluun.

Kuvaus vastaa Resepti-palvelun käyttötapauksista 18 Allekirjoita ja lähetä.

5.2 Käyttäjärooli

Käyttäjä: Proviisori tai farmaseutti

Apteekkijärjestelmä

Kansallinen yhteyspiste (NCPeH)

5.3 Esiehdot

Käyttäjä on suorittanut onnistuneesti Resepti-palvelun käyttötapauksen 3 Tunnista käyttäjä ja tarkista valtuutus.

Käyttäjän käyttäjätunnuksella tulee olla käyttötapauksessa Resepti-palvelun 2 Muuta käyttäjän oikeuksia kuvatut proviisorin tai farmaseutin käyttöoikeudet.

Käyttäjä on suorittanut onnistuneesti toisen tai molemmat Rajat ylittävän reseptin käyttötapauksista Tee lääketoimitus, Mitätöi lääketoimitus.

5.4 Lopputulos

Lääkemääräyksiin liittyvät toimitusasiakirjat on allekirjoitettu ja lähetetty onnistuneesti Kansallisen yhteyspisteen kautta ulkomaiseen reseptikeskukseen tai sitä vastaavaan palveluun.

5.5 Onnistunut käyttötapaus

- 1) Apteekkijärjestelmä muodostaa lähetettävistä toimitusasiakirjoista allekirjoitettavat asiakirjat. (K1, K2)
- 2) Käyttäjä antaa allekirjoitukseen tarkoitetun PIN2-tunnusluvun. (V1)
- 3) Apteekkijärjestelmä allekirjoittaa kunkin toimitusasiakirjan edellä kerätyillä tiedoilla.
- 4) Käyttäjä pyytää apteekkijärjestelmää lähettämään allekirjoitetut lääketoimitukset Kansalliselle yhteyspisteelle.
- 5) Apteekkijärjestelmä lähettää allekirjoitetut lääketoimitukset ja vastaanottaa Kansalliselta yhteyspisteeltä tiedon jokaisen lääketoimituksen tallennuksen onnistumisesta tai epäonnistumisesta. (K3, V2)
- 6) Apteekkijärjestelmä tekee lokimerkinnän käyttölokiin lääketoimituksen tallennuksesta, Resepti-palvelun 23 Alikäyttötapaus – Kirjaa käyttöloki mukaisesti.

5.6 Poikkeus- ja virhetilanteet

V1: Vaihe 2) Sähköinen allekirjoitus epäonnistuu, mikäli käyttäjä ei pysty kirjaamaan PIN2-tunnuslukua. Tällöin käyttötapaus keskeytyy ja käyttäjälle annetaan virheilmoitus. Lääkemääräykset ja toimitusasiakirjat säilyvät seuraavaa allekirjoitusyritystä varten.

V2: Vaihe 5) Jos yhteys Kansalliseen yhteyspisteeseen tai operaatio kansainväliseen infrastruktuuriin epäonnistuu, palautuu virheilmoituksia, jotka näytetään käyttäjälle. Epäonnistuneet tiedot voi käsitellä myöhemmin uudelleen.

5.7 Käsittelysäännöt

K1: Vaihe 1) Mikäli käyttäjän lähetettävänä on hänen valvottavanaan olevien käyttäjien tekemiä lääketoimituksia, valvoja tarkistaa ja tarvittaessa hylkää tiedot tai voi korjata ne itse.

K2: Vaihe 1) Apteekkijärjestelmä luo kullekin lääketoimitukselle oman yksilöivän tunnuksen (OID) ja versionumeron.

K3: Vaihe 5) Rajat ylittävän reseptin toimitustiedon vastaanottaminen voi epäonnistua Kansallisella yhteyspisteellä tai kansainvälisessä infrastruktuurissa, jolloin apteekkijärjestelmälle palautetaan virheilmoituksia.

5.8 Tietosisältö

Lääkkeen toimituksen tietosisältö on kuvattu [Termeta-asiakirjassa](#) Lääkkeen toimitus ja lääkemääräyksen tietosisältö asiakirjassa Lääkemääräys. Rajat ylittävän reseptin teknisissä kuvauksissa kuvataan poikkeavuudet kansalliseen tietosisältöön.

5.9 Lisätiedot

-

6 Alikäyttötapaus – Hae tietoja Kansalliselta yhteyspisteeltä (NCPeH)

6.1 Yleiskuvaus

Tämä alikäyttötapaus liittyy toisessa Euroopan maassa kirjoitetun lääkemääräyksen (Rajat ylittävä resepti) toimittamiseen.

Käyttötapauksessa kuvataan tilanne, jossa apteekkijärjestelmä hakee tietoja asiakkaan lääkemääräyksistä toisen Euroopan maan reseptitietovarannosta. Haku tapahtuu Kansallisen yhteyspisteen kautta ulkomaisesta reseptikeskuksesta tai sitä vastaavasta palvelusta. Lopputuloksena apteekkitietojärjestelmällä on käytössään lähtömaan reseptitietovarannosta haetut asiakkaan lääkemääräykset.

Käyttötapaus tarjotaan käyttäjälle osana Rajat ylittävän reseptin käyttötapausta Hae toimitettava lääkemääräys ja siihen liittyvät toimitustiedot.

6.2 Käyttäjärooli

Apteekkijärjestelmä

Kansallinen yhteyspiste (NCPeH)

6.3 Esiehdot

Apteekkijärjestelmällä on tieto lähtömaasta ja käyttäjä on syöttänyt lähtömaan mukaiset yksilöintitiedot asiakkaasta lääkemääräysten hakemista varten.

6.4 Lopputulos

Apteekkijärjestelmän käyttötapauksilla on käytössään Kansalliselta yhteyspisteeltä haetut tiedot asiakkaan saatavilla olevista lääkemääräyksistä.

6.5 Onnistunut käyttötapaus

- 1) Apteekkijärjestelmä muodostaa yhteyden Kansalliseen yhteyspisteeseen. (V1)
- 2) Apteekkijärjestelmä pyytää Kansalliselta yhteyspisteeltä kutsuvan käyttötapausten mukaiset lääkemääräystiedot ja ottaa ne vastaan. (K1, K2, V2)
- 3) Apteekkijärjestelmä välittää tiedot kutsuvalle käyttötapaukselle. (K3)
- 4) Apteekkijärjestelmä tekee lokimerkinnän käyttölokiin asiakkaan tietojen hakemisesta, kuten on kuvattu Resepti-palvelussa 23 Alikäyttötapaus - Kirjaa käyttöloki. (K4, V3)

6.6 Poikkeus- ja virhetilanteet

Kaikissa alla esitetyissä virhetilanteissa muiden käyttötapausten käyttöön ei toimiteta mitään uusia tietoja. Kaikissa tapauksissa myös kutsuva käyttötapaus keskeytyy, mikäli toimenpiteelle ei ole vaihtoehtoa.

V1: Vaihe 1) Yhteyttä Kansalliseen yhteyspisteeseen tai ulkomaiseen infrastruktuuriin ei pystytty muodostamaan. Alikäyttötapaus keskeytyy ja käyttäjälle ilmoitetaan tapahtuneesta.

V2: Vaihe 2) Kansallinen yhteyspiste palauttaa virheilmoituksen. Käyttötapaus keskeytyy ja käyttäjälle ilmoitetaan tapahtuneesta.

V3: Vaihe 4) Lokimerkinnän tekeminen käyttölokiin epäonnistuu. Luodaan lokimerkintä tapahtumalokiin ja annetaan huomautus käyttäjälle.

6.7 Käsittelysäännöt

K1: Käytännössä apteekkijärjestelmä välittää asiakkaan antamat maakohtaiset identiteettitiedot Kansallisen yhteyspisteen kautta ja pyytää identiteetin olemassaolon todentamisen ohella ulkomaista infrastruktuuria samalla kertaa palauttamaan saatavilla olevat lääkemääräykset.

K2: Kyselyn syy kirjataan apteekkijärjestelmän käyttölokille.

K3: Tämän käyttötapausten Kansalliselta yhteyspisteeltä hakemia tietoja ei saa miltyään osin säilyttää apteekkijärjestelmässä pidempää aikaa kuin mitä toimituksen käsittely vaatii. Sen sijaan apteekkijärjestelmään voidaan tallentaa Rajat ylittävien reseptien ja lääketoimitusten tunnisteet ja versionumerot, joita voidaan käyttää tarvittaessa esim. viitattaessa näihin tietoihin apteekkijärjestelmän lokitiedoissa, samoin kuin reseptipäiväkirjaa varten tarvittavat tiedot. Lisäksi voidaan tallentaa lääketoimituksen mitätöinnin edellyttämät toimitusta koskevat pakolliset tiedot.

Kun käyttäjä kirjautuu ulos, tai kun asiakkaan palvelu on muuten saatettu loppuun, eikä kansainvälisestä infrastruktuurista haettuja tietoja enää tarvita, apteekkijärjestelmän tulee suorittaa näiden tietojen osalta Resepti-palvelun käyttötapaus 24 Alikäyttötapaus – Poista Reseptikeskuksesta haetut tiedot apteekkijärjestelmästä.

K4: Apteekkijärjestelmän lokista tulee löytyä Kansallisen yhteyspisteen kautta haettujen tietojen haun ja käytön osalta aikaleima, toiminto, toiminnon kohde ja käyttäjä.

6.8 Tietosisältö

-

6.9 Lisätiedot

-